समासोक्त्यप्रस्तुतप्रशंसादौ द्वितीयार्थस्यानभिधेयतया नास्य गन्धोऽपि "विद्वन्मानसहंसेत्यादौ" श्लेषगर्भे रूपकेऽपि मानस-शब्दस्य चित्तसरोरूपोभयार्थत्वेऽपि रूपकेण श्लेषो बाध्यते। सरोरूपस्यैवार्थस्य विश्रामधामतया प्राधान्यात्। श्लेषे ह्यर्थद्वयस्यापि समकक्षत्वं "सन्निहितबालान्धकारा भास्वन्मूर्त्तिश्चेत्यादौ" विरोधाभासेऽपि विरुद्धार्थस्य प्रतिभातमात्रस्य प्ररोहाभावान्न श्लेषः। एवं पुनरुक्तवदाभासेऽपि। तेन "येन ध्वस्तेत्यादौ" प्राकारणिकयोर्नीतानामित्यादावप्राकरणिकयोरेकधर्म्माभिसम्बन्धात् तुल्ययोगितायां।

"स्वेच्छोपजातविषयोऽपि न याति वक्तुं
देहीति मार्गणशतैश्च ददाति दुःखं।
मोहात् समुत्क्षिपति जीवनमध्यकाण्डे
कष्टं प्रसूनविशिखः प्रभुरल्पबुद्धिः॥"

इत्यत्र प्राकरणिकाप्राकरणिकयोरेकधर्म्माभिसम्बन्धाद्दीपके।

"सकलकलं पुरमेतज्जातं सम्प्रति सुधांशुबिम्बमिवेत्यादौ" चोपमायां विद्यमानायामपि श्लेषस्तैतद्विषयपरिहारेणासम्भवात्। एषाञ्च श्लेषविषयपरिहारेणापि स्थितेः। एतद्विषये श्लेषस्य प्राबल्येन चमत्कारित्वप्रतीतेश्च श्लेषेणैव व्यपदेशो भवितुं युक्तः, अन्यथा तद्व्यपदेशस्य सर्व्वथाऽभावप्रसङ्गाच्चेति। अत्रोच्यते न तावत् परमार्थतः श्लेषस्यालङ्कारान्तराविविक्तविषयता। "येन ध्वस्तेत्यादिना" विविक्तविषयत्वात्, न चात्र तुल्ययोगिता, तस्याश्च द्वयोरप्यर्थयोर्व्वाच्यत्वनियमाभावात्। अत्र हि माधवोमाधव-